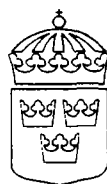

Konstitutionsutskottets betänkande

1989/90:KU17

Stiftsledningen i Uppsala stift, m.m.

1989/90
KU17

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas proposition 1989/90:11 med förslag om att en tjänst får inrättas som biträdande biskop i Uppsala stift. Syftet med förslaget är att avlasta ärkebiskopen en del av arbetsbördan som stiftschef. Utskottet har tillstyrkt propositionen och avstyrkt en följdmotion.

Proposition

I proposition 1989/90:11 föreslår regeringen riksdagen att anta förslag till

1. lag om ändring av prästanställningslagen (1988:184),
2. lag om ändring i lagen (1963:633) om biskopsväl,
3. lag om ändring i domkapitelslagen (1988:181),
4. lag om ändring i församlingslagen (1988:180),
5. lag om ändring i kyrkofondslagen (1988:182).

Propositionens huvudsakliga innehåll

Ärkebiskopen avlastas för närvarande en stor del av arbetsuppgifterna som stiftschef i Uppsala stift genom att domprosten i Uppsala med 75 procents befrielse från sin egen tjänst hjälper ärkebiskopen i stiftsledningen. I propositionen föreslås att en ny tjänst som biträdande biskop får inrättas i Uppsala stift.

Innehavaren av tjänsten skall på heltid fullgöra de uppgifter i stiftet som ärkebiskopen delegerar till honom eller henne. Tjänsten föreslås bli knuten till ärkebiskopsämbetet, vid vars kansli också skall finnas en sekreterare åt den biträdande biskopen. En biträdande biskop, som inte på ärkebiskopens uppdrag är ledamot och ordförande i domkapitlet eller stiftsstyrelsen, skall ha rätt att närvara vid deras sammanträden och delta i överläggningarna men inte i besluten.

Tjänsten skall inrättas av regeringen och skall tillsättas i samma ordning som gäller för annan biskopstjänst än ärkebiskopstjänsten.

De av reformen föranledda lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1990.

Kyrkomötet har yttrat sig över förslag till ändringar i församlingslagen, kyrkofondslagen och prästanställningslagen. Kyrkomötet har därjämte föreslagit ändringar i lagen om biskopsval och domkapitelslagen.

1989/90:KU17

Motionen

1989/90:K3 av Anders Svärd (c) vari yrkas att riksdagen vid beslutet i anledning av regeringens proposition 1989/90:11 som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om den biträdande biskopens ställning.

I motionen konstateras att regeringen i propositionen aviserat att kontakter skall tas med svenska kyrkans centralstyrelse i frågan om den biträdande biskopen skall ha närvaroplikt i kyrkomötet och om ordningen för beslut om skiljande av den biträdande biskopen från ämbetet. Motionären anser att på förevarande område samma regler bör gälla för den biträdande biskopen som för övriga biskopar, något som riksdagen bör ge regeringen till känna.

Utskottet

Utskottet har inte något att erinra mot de i propositionen framlagda förslagen. Propositionen tillstyrks.

Enligt motion 1989/90:K3 av Anders Svärd (c) bör riksdagen redan i detta sammanhang i ett tillkännagivande till regeringen uttala att den biträdande biskopen i likhet med övriga biskopar i stiftet skall närvara vid kyrkomötets sammanträden och få delta i överläggningarna samt att samma ordning skall gälla för den biträdande biskopen beträffande beslut om skiljande från tjänsten som för övriga biskopar.

Kyrkomötet har i sitt yttrande i ärendet inte berört frågan huruvida den biträdande biskopen skall ha närvaroplikt i kyrkomötet i likhet med vad som enligt 5 § lagen om svenska kyrkan gäller för övriga biskopar. Kyrkomötet har heller inte övervägt frågan om i vilken ordning beslut om skiljande från ämbetet skall ske beträffande den biträdande biskopen. Enligt föredragande statsrådet bör ställning till dessa frågor tas och kyrkomötet yttra sig över eventuella lagändringar. Föredragande statsrådet avser att ta upp dessa frågor med svenska kyrkans centralstyrelse (se prop. s. 43).

Bestämmelser om biskoparnas närvaroplikt och yttranderätt vid kyrkomötets sammanträden samt ordningen för skiljande av biskop från ämbetet ges i lagen om svenska kyrkan. De aktuella frågorna kommer, som framgår av vad föredragande statsrådet anför, att bli föremål för överläggningar med svenska kyrkans centralstyrelse. Vad gäller den biträdande biskopens ledamötskap i läronämnden utgår utskottet från att denna fråga också övervägs i samband med nämnda överläggningar. I den fortsatta beredningen kommer därefter kyrkomö-

tet att få tillfälle att pröva frågorna innan riksdagen tar ställning i saken. Under hänvisning till det anförda och utan ställningstagande i sak avstyrks motion K3.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:11 antar i propositionen framlagda lagförslag,
2. att riksdagen avslår motion 1989/90:K3.

Stockholm den 23 november 1989

På konstitutionsutskottets vägnar

Anders Björck

Närvarande: Anders Björck (m), Catarina Rönnung (s), Birgit Friggebo (fp), Sture Thun (s), Hans Nyhage (m), Sören Lekberg (s), Torgny Larsson (s), Elisabeth Fleetwood (m), Ylva Annerstedt (fp), Bengt Kindbom (c), Bo Hammar (vpk), Hans Leghammar (mp), Ulla Pettersson (s), Rosa-Lill Wählstedt (s), Lahja Exner (s), Rosa Östh (c) och Ingegerd Sahlström (s).

